

Rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 9. 7. 1958, sp. zn. 6 To 305/58

Číslo: 16/1959

Právní věta:

Prvořadým požadavkem při postihu pachatelů trestných činů zanedbání povinné výživy ve smyslu § 210 tr. zák. je dosáhnout plnění vyživovací povinnosti cestou důsledného využívání ustanovení § 211 tr. zák. o beztrestnosti, event. u prvotrestaných pachatelů cestou podmíněného odkladu výkonu trestu odnětí svobody.

Naproti tomu u protispolečenských živelů, zatvrzelých neplničů, kteří se soustavně, ač byli již odsouzeni, vyhýbají plnění své vyživovací povinnosti, třeba ukládat takové tresty odnětí svobody, aby byli donuceni, zapojením do pracovního procesu ve výkonu trestu odnětí svobody, maximálně přispívat na výživu dětí.

Dobu, po kterou byl obžalovaný ve výkonu trestu, nelze však zahrnovat do období, ve kterém se vyživovací povinnosti vyhýbal.

Soud: Krajský soud v Brně

Datum rozhodnutí: 09.07.1958

Spisová značka: 6 To 305/58

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Alimentace, Beztrestnost, Odsouzení podmíněné, Recidiva, Trest

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud trestní v Brně uznal obžalovaného vinným trestnými činy křivého obvinění podle § 162 odst. 1 tr. zák., zanedbání povinné výživy podle § 210 odst. 2 tr. zák. a přestupkem nesplnění oznamovací povinnosti podle § 93 tr. zák. spr. a odsoudil obžalovaného podle § 162 odst. 1 a § 22 odst. 1 tr. zák. s ohledem na ustanovení § 23 zák. č. 102/1953 Sb. k trestu odnětí svobody na 2 a 1/2 roku nepodmíněně.

Krajský soud v Brně k odvolání obžalovaného zrušil rozsudek ve výroku o vině a trestu a po novém užším vymezení rozsahu trestné činnosti uznal obžalovaného vinným stejnými trestnými činy spáchanými tím, že dne 19. prosince 1957 v Brně obvinil u MO-VB Brno 4 svou bývalou manželku H. z trestných činů snižování vážnosti presidenta republiky a hanobení ústavního činitele, ač věděl, že

žádné závadné výroky neproněsly, že v době od srpna 1957 do 31. 1. 1958 v Brně a na jiných místech neplnil řádně vyživovací povinnost ke svým třem nezletilým dětem, ač mu tato povinnost byla uložena soudním rozhodnutím a vyhýbal se placení výživného tím, že měnil místo svého zaměstnání, a že koncem prosince 1957 v Brně přespával po dobu asi 1 týdne bez přihlášení u různých osob.

Podle § 162 odst. 1 tr. zák. za použití § 22 odst. 1 tr. zák. odsoudil obžalovaného k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 2 roků nepodmíněně.

Odůvodnění:

Výrok, jímž byl obžalovaný uznán vinným trestným činem křivého obvinění podle § 162 odst. 1 tr. zák. je náležitě odůvodněn a zůstal nedotčený.

Stanovením doby, po kterou obžalovaný zanedbával svou zákonnou vyživovací povinnost ke svým nezletilým dětem, počínaje říjnem 1956 vymezil však první soud tuto trestnou činnost obžalovaného ve větším rozsahu, než mu kladla za vinu obžaloba a nepřihlédl při tom ani náležitě k výpovědi svědkyně H. Tato svědkyně shodně se svým vypovídáním učiněným před prvním soudem i u odvolacího soudu připustila, že obžalovaný za svého zaměstnání v Uhelných skladech se zpočátku řádně staral o rodinu a teprve později v tomto ohledu se u něho projevovaly nedostatky a připustila zejména, že pokud jde o dobu uvedenou v obžalobě – v prosinci 1956 a v lednu 1957 obžalovaný na děti a na domácnost řádně přispíval. Uváží-li se, že v té době obžalovaný žil ve společné domácnosti se svou manželkou a dětmi, pak při tomto vypovídání svědkyně H. o tomto období zažalované činnosti a při nedostatku jiných důkazů, z nichž by spolehlivě vycházely najevo nedostatky v plnění vyživovací povinnosti za tuto dobu, nelze než učinit závěr, že není, pokud jde o rozsah trestné činnosti spolehlivě vyvrácena obhajoba obžalovaného. Není tedy bezpečně prokázáno, že obžalovaný před svým nástupem trestu dne 18. 3. 1957 zanedbával tuto svoji zákonnou povinnost vůči dětem a jejímu plnění se vyhýbal.

Ani dobu, po kterou byl obžalovaný ve výkonu trestů uložených mu ve věci 3 T 230/56 a 3 T 287/56 lidového soudu trestního v Brně, tj. od 18. 3. 1957 do 14. 7. 1957 nelze zahrnout do období, ve kterém se zmíněné vyživovací povinnosti vyhýbal. Ze skutečnosti, že z pracovního výdělku obžalovaného byly jeho manželce zasílány ústavem nápravného zařízení menší částky na děti, plyne, že obžalovaný ve výkonu trestu pracoval. Protože ovšem zde neměl možnost výběru zaměstnání, nelze dovodit, že zanedbal možnost lepšího výdělku a že proto odpovídá za nedostatečné plnění vyživovací povinnosti k dětem.

Naprázdno vyznívá snaha obžalovaného, který s poukazem na další částky vynaložené během roku 1957 na domácnost tvrdí, že v plnění své vyživovací povinnosti k dětem nic nezanedbal.

Částky vynaložené na úpravu bytu, na nájemné za byt, ve kterém tehdy obžalovaný též bydlel apod., nelze ovšem považovat za placení výživného na děti. Částku 620 Kčs dostala matka dětí jako rodinné přídatky na děti a obnos 2.000 Kčs, z nichž ostatně jen část měla být použita na děti, obžalovaný podle údajů svědkyně H. jí vůbec nedal.

Dopadá tedy závěr prvního soudu, učiněný na podkladě výpovědi svědkyně, že obžalovaný na děti výživné neplatil a v době od prosince 1957 do února 1958 dokonce bezdůvodně třikrát změnil své zaměstnání a že tedy i přes částečnou náhradu nákladů spojených s pobytem svých dětí v dětském domově, v družině a v mateřské škole, se vyhýbal této své zákonné vyživovací povinnosti, toliko v době od srpna 1957, kdy se vrátil z výkonu trestu, do 31. ledna 1958.

Odvolací soud proto po zrušení tohoto výroku vymezil dobu, po kterou se obžalovaný této trestné činnosti dopustil tak, jak bylo právě uvedeno, neshledav jinak na výroku o vině v tomto bodě jiných

vad.

Nevyvráceno zůstalo i tvrzení obžalovaného, že kromě doby asi jednoho týdne, po kterou v Brně přespával bez přihlášení u svých přátel, se zdržoval u svých rodičů, u své sestry a na Ostravsku, řádně přihlášen k přechodnému pobytu. Odvolací soud proto po zrušení výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným i přestupkem podle § 93 tr. zák. spr., vymezil dobu, po kterou nesplnil svou oznamovací povinnost vůči veřejné správě, na úsek v trvání asi jednoho týdne ke konci prosince 1957, který zůstává bezpečně prokázán a v tomto rozsahu jej pak uznal vinným zmíněným přestupkem nesplnění oznamovací povinnosti podle § 93 tr. zák. spr.

Důsledkem zúžení trestné činnosti obžalovaného, jež z těchto změn ve výroku o vině vyplývá, bylo nutno zrušit též celý výrok o trestu a vyměřit obžalovanému trest nový. Stalo se tak podle § 162 odst. 1 tr. zák. s přihlédnutím k větší nebezpečnosti činu obžalovaného, jeho špatné pověsti a se zřetelem k dalším okolnostem pro vyměření trestu rozhodným.

Společenská nebezpečnost jednání obžalovaného dosahuje nejvyššího stupně v případě, kdy obžalovaný veden pomstychtivostí zosnoval lstivý plán, jak pod nepravdivou záminkou by způsobil, aby jeho bývalá manželka byla vyšetřována pro trestné výroky, které nepronesla. Vzhledem k závažnosti těchto výroků mohly být důsledky jeho křivého obvinění v případě, že by bylo obžalovanému uvěřeno, pro H. velmi vážné. Právě tak v druhém případě, kdy projevil naprosto negativní poměr k plnění povinností vůči vlastním dětem nelze společenskou nebezpečnost jednání obžalovaného hodnotit mírněji. Jak vylicila H. v prvních okamžicích, kdy obžalovaný se přestal o rodinu starat a než svědkyně našla vhodné zaměstnání, bylo postavení tří nezletilých dětí kritické.

Obžalovaný je z dělnické rodiny, sám je dělníkem, má však velmi špatnou morálku, je nestálý a v místě bydliště má špatnou pověst. Přitěžoval mu souběh dvou trestných činů a přestupku, a skutečnost, že v trestném činu zanedbání povinné výživy pokračoval delší dobu. Polehčující okolnosti soud nezjistil. S ohledem na zúžení rozsahu viny obžalovaného považoval odvolací soud za přiměřený trest odnětí svobody v trvání dvou roků a to nepodmíněně, neboť neúspěšnost předchozích pěti odsouzení obžalovaného a jeho stále upadající pracovní morálka a vyhýbání se vyživovací povinnosti, nedávají naději dosáhnout jeho nápravy jinak než uložením citelného nepodmíněného trestu odnětí svobody.